

Purple Meridians III – 2023

Durango – Basque Country

Final Report

A project by STREEEN – OVNI – ROSA KADIN DERNEGI

Eurimages Gender Equality Sponsorship 2021 - 2022 - 2023



This year [The Purple Meridians \(TPM\)](#), co-created by Streamthings (Turin-Italy), Observatori Ovni (Barcelona-Catalonia) and Rosa Kadin Derneği (Diyarbakir-Turkey) and funded by the *Eurimages Gender Equality sponsorship*, benefited from the collaboration with the *Durango Book Fair*, *Suargi Elkartea*, the project *IMFilm*, the *Associació Catalana Para la Pau* (Catalan Peace Association), the *Zutarri Kultur Elkartea* (Cultural Association Zutarri).

The third edition – Durango (Basque Country)

The third edition of The Purple Meridian was held in the Basque city of Durango within the context of the [Azoka](#) (Book-Video-Music Fair) on 7 December 2023.

The decision to “move” to Durango was in line with the spirit of the project that aims at connecting women filmmakers across meridians and benefited from new collaborations that developed since the second edition of the TPM in 2022, in the Catalan city of Olot. Indeed, after the residency in Olot (held in June 2022) we had a meeting (October 2022) with the Association Suargi and some women Basque directors in Durango. They were particularly interested in hosting the third edition of the TPM in the city within the context of the [Azoka](#) (Book-Video-Music Fair) that take place there every year in December. The city of Durango has a long tradition of

promoting cinema made by women and host screenings and debates throughout the year. We started our collaboration in March 2023 presenting some movies by Kurdish Women film directors (all participants of TPM), namely, Ahu Ozturk and Lisa Calan.



Following on some of the suggestions made during the meetings of the TPM 2021 and 2022, we decided that the focus of the 2023's edition will be, on one hand, the difficulties, responses, proposals for women in the film industry to conjugate work and care work (maternity, care of children, care of elderly, care of ill partner/family member etc) and on the other, the situation of women with different abilities in the film industry and how that reality is dealt with in cinema.

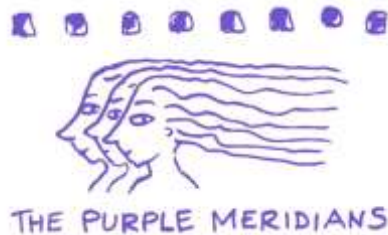
A first-of-a-kind general strike in the Basque Country on 30 November — perhaps without precedent anywhere in Europe - saw both women and men taking industrial action to demand “a public-community care system.” Workers from all sectors, including the film industry and more in general culture, participated in the strike, confirming the urgency of the issue.

As we were preparing the conference to be held on 7 December, the war on Gaza started. War was already one of the themes to be discussed at the conference, especially but not only, in relation to different abilities. One of the TPM Kurdish director, Lisa

Calan, lost both her legs as a result of an Islamic State attack on an electoral campaign meeting in the city of Diyarbakir in 2015.

Some other guests of this year's event had lived and were living in war situations and would talk about that. We heard a first hand account of what was going on in Gaza from Palestinian filmmaker Mira Sidawi, who opened this year's conference. The devastating testimony set the tone of the conference that prompted inspiring interventions and developed very strong bonds among the participants in both the morning and afternoon sessions.





**The Purple Meridians 2023
International Meeting
Women filmmakers, disability and care work
Durango Book Fair
7 December**

Udal Euskaltegiko Aretoa

10.00 – 12.15

Cinema, Women, Disability, War

Introduction: Orsola Casagrande
Itziar Ituño - Euskal Herria
Kristina Beresain – Euskal Herria
Lisa Çalan - Kurdistan
Lara Villanova – Catalunya
Sevinaz Evdike - Rojava Kurdistan
The Post Collective - Buryatia, Greece, Syria, Belgium
Chair: Ainhoa Olaso

12.30 – 13.30

Screening - Irudienea

Estibaliz Urresola - Cuerdas 29'42
A Work in Progress by Mary Jirmanus Saba - 20'34

16.00 – 18.30

Cinema and/as care work

Introduction: Ainhoa Olaso
Ahu Öztürk - Kurdistan
Estibaliz Urresola - Euskal Herria
Claudia Tosi - Italia
Luciana de Mello – Argentina
Chair: Rosa Barotsi - Greece

19:00 – 19:30

Durango Museum - Press statement

?



Morning session

The morning session was dedicated to the experience of *women filmmakers working in the context of war and conflict* or who have lived in conflict zones before migrating, and what it means to make cinema in, and in relation to, experiences of conflict.

Many were the suggestions for possible future work to organize collectively.

Actress Itziar Ituño, well known internationally for her role in the Casa de Papel, introduced the element of so called minorized languages, while Kristina Berasain spoke of the role of culture and cinema in particular, in countering an increased (and very masculine) language of war.

Among the proposals were the creation of a Cine Assembly, a platform (wherever possible in person) to share films among women (and not only) and create debates opportunity about different issues.

Something very concrete and on which, we are pleased to say, we already start working. The creation of a net of places and people in Europe, the Middle East and South America, where to present different works of art, not just visual.

Another proposal that came out was to think about a collective video that will deal with the issues discussed in these three years of the TPM.



Screening session



Between the two sessions there was the very well attended screening at the cinema in Durango of two shorts, *The Wall* by Mira Sidawi and a work in progress by Mary Jirmanus Saba.



Afternoon session

The afternoon session focused on the challenges, as well as the revolutionary potential, of *conjugating filmmaking work and care work* (defined as the care of children, parents, partners or other loved ones), as well as the exclusions women filmmakers with disabilities face in the sector.



We opened the session with Mary Jirmanus Saba, connected from the United States via Zoom. She is working on a film about being a mother and an artist. Or, as she put it, “Mothers can do anything! (an artist tries to find the time to write a theoretical text).”

The work “explores the intersections between gendered reproductive labor that keeps the cultural space in motion, and the reproductive labor of motherhood.”



Mary's contribution gave way to an interesting debate about how women in the film industry conjugate - or try to – their choices in their private lives and their work, in a sector which shows little or no mercy when it comes to respecting women's choices.

Ahu Ozturk suggested that a stronger collaboration among women is needed in film projects and proposed to strengthen the network provided by TPM in these past three years.

Evening press conference and wrap up

The conference ended with a press conference at the Durango Museum to sum up the work done during the day and to list the ideas and proposals for the future.



The press conference saw the participation of Palestinian filmmaker Mira Sidawi and was presented by the co-organizers from Suargi Cultural Association and the Durango Book Fair.

The proposals and ideas delivered included the commitment by participants to continue work towards the consolidation of the TPM network built in the past three years that has been expanding even further in 2023 thanks to the presence of filmmakers from the Basque Country, Greece, Buratya, Palestine, Northern and Eastern Syria.

There was a commitment to expand the distribution, especially online, but also encouraging in person screenings and Q&A of the work of the filmmaker who participated to the 2023 edition.



7 de DICIEMBRE - 19:00 h.

Mujeres cineastas, discapacidad y cuidados Meridiano moreak

Encuentro

Presentación de los temas tratados a lo largo del día en el encuentro internacional "Meridianos morados, mujeres cineastas, discapacidad y cuidados".

Directoras participantes en los encuentros:

- Estibaliz Urresola - Euskal Herria
- Itziar Ituño - Euskal Herria
- Ainhoa Olaso - Euskal Herria
- Lisa Çalan - Kurdistan
- Lara Vilanova - Cataluña
- Sevînaz Evdike - Rojava Kurdistan
- Orsola Casagrande - Italia
- Ahi Öztürk - Kurdistan
- Claudia Tosi - Italia
- Luciana de Mello - Argentina
- Rosa Barotsi - Grecia



Online Program

The online program in 2023 has begun quite early on, as we asked the participant filmmaker to [produce](#) a video contribution or short video interviews about the issues to be discussed at the conference in Durango as well as about why they decided to tell their stories and/or deal with the issues of care work, disability and war through the medium of cinema.

Three videos were produced based on these guidelines, entitled *Cinema is...* and in September we launched the first version of the online program pages with these three video statements and with film cards and trailers of films that we had selected to be screened in Durango and/or in the online program.

Meanwhile, the first pages of The Purple Meridians 2023 were produced with the written content and biographies of the participants in the project [website](#) (purplemeridians.org)



The screenshot shows the website interface for 'STREEN!'. The navigation menu includes 'MOVIES', 'FILM PROGRAMS', 'ABOUT', and 'ITALIANO'. Social media icons for Facebook, Instagram, and Twitter are visible in the top right. The main content area features a black header with the text 'Women's Cinema: War, Disability, Care' and 'The Purple Meridians 2023 - Online program'. Below this is a row of social media icons. A central graphic depicts three overlapping profiles of women's heads with wavy hair, with the text 'THE PURPLE MERIDIANS' and 'The Purple Meridians 2023' below it. To the right, a text box states: 'The Online Program of The Purple Meridians 2023 will be available free from 15,30 of the 7th December 2023 up to the 24,00 of the 9th of December 2023'. A red button labeled 'Read all' is positioned at the bottom right of the graphic area.


We then proceeded to identify films to contract for the online review, which would deepen the themes discussed in the workshop and complement the films presented in cinemas during the Durango Fair.

Thanks also to the contribution of external partnerships (University of Modena), we were able to produce a program of four films by some of the female directors present at the workshop, films that were presented and streamed free of charge worldwide for three days, from 7 to 9 December 2023.

The selection, entitled *Women's Cinema: War, Disability, Care* included award-winning films from international festivals, such as Sevinaz Evdike's *Mal / Home* (2018), Claudia Tosi's *The Perfect Circle* (2014), Ahu Öztürk's *Dust Cloths* (2018) and the recently released Post (Cinema) Collective's *Rerooting* (2023), and was intended to be representative both of the aesthetics expressed by the international authors participating in the workshop and of the issues debated and explored in Durango.

At the end of the three days of free streaming, two of these films remained available to the public for a fee on the Streen.org website as a form of restitution and dissemination for the future of the work done with *The Purple Meridians* project.

The Purple Meridians - 2023 - Women filmmakers, disability and care work







Five meridians are drawn on the map between Barcelona (Spain) and Turin (Italy). A person walking from Turin to Diyarbakır (Turkey) would cross thirty-five more.

Three cities and countries distant in space yet sharing the desire for a fairer distribution of opportunities for women and non-binary people in the film industry.

As part of three organisations from these cities, **The Observatori de Video No Identificat** (Spain), **Streen.org** (Italy) and **Rosa Kadın Derneği** (Turkey), we decided to respond to that desire by creating *The Purple Meridians*.

Topics and movies

-  Women's Cinema: War, Disability, Care
-  Cinema is... Ahu Öztürk
-  Cinema is... Lisa Çalan
-  Cinema is... Claudia Tosi

Euskadi Irratia (Radio Euskadi) also interviewed 4 of the participants (Itziar Ituno, Kristina Berasain, Ainhoa Olaso and Lara Vilanova) for its special cultural programmes in Basque and Spanish on 7 December.



The Kurdish news agency **Firat News** also published a [feature article](#) about TPM in English.

OVNI followed on its own [webpage](#) the full conference.

THE PURPLE MERIDIANS III



The Purple Meridians III

The Purple Meridians are geographical and symbolic coordinates, and also the name of this project created in 2021 by three organizations based in three European cities: [Streen.org](#) (Turin), [Observatori de Video No Identificat](#) (Barcelona), and [Rosa Kadın Derneği](#) (Diyarbakır).

The third edition of the project will take place in Durango at the Book Fair from December 6 to 11, 2023.

Gatazken erdian edertasun bila

Meridiano Moreak sareko kideek nazioarteko topaketa egin dute Durangon. Gatazkez eta zaintzak mintzatu dira elkarrekin, baita emakume zinemagileen lanaz ere. Aurrera begira, lanean segitzeko asmoa agertu dute.

Ainhoa Sarasola

DURANGO— Egun osoa elkarrekin eman dute, sareari korapilo berriak josten, beste batzuk askatzen, eta are gehiago hedatzen. Zinemaren munduan lanean ari diren hainbat herrialdetako emakumeak Meridiano Moreak proiektuan batu ziren 2021ean, eta orduan sortutako sarea Durangoko Azokaraino iritsi da. *Emakume zinemagileak, desgaitasuna eta zaintzak* lelopean, nazioarteko topaketa egin dute, eta gatazkez, gerraz, zaintzak eta beren lanaz mintzatu dira.

Orsola Casagrande kazetari, idazle eta gidoilari bilkuraren prestaketa lanetan aritu da. Azaldu duenez, Europako Kontseiluaren Euroimages programaren saria irabazi ondotik jarri zuten martxan Meridiano Moreak. «Ideia zen lurralde desberdinetan zinemaren munduan lanean ari diren emakumeak konektatzea». Lehen urtean, Katalunia, Turkia, Kurdistan eta Italiako hemezortzi zinemagile bildu ziren, eta, pandemia tarteko, online egin zituzten topaketak. Iaz, berriaz, Greziako kide bat batu, eta hiru eguneko egonaldia bat egin zuten Katalunian. «Aurten, berriaz, erabaki genuen proiektua euskal zinemagileei irekitzea, baita Bruselan bizi diren beste herrialde batzuetakoei ere, zeinak errefuxiatuak, gatazketatik ihes egindakoak, paperik gabekoak...

biltzen dituen elkarte bat osatu duten». Durangon, beraz, euskal ordezkariak ere izan dira, tartean Ainhoa Olaso zinemagilea, Itziar Ituño aktorea eta Kristina Berañain kazetaria. Luciana De Mello, Belfasten bizi den idazle, kazetari eta gidoigile argentinarra ere aurretan batu da taldera.

«Eta noski, Palestinan gertatzen ari den guztiarekin, ezin genuen besterik gabe lanean segitu, eta hala, Libanon bizi den zinemagile palestinar bat ere gonbidatu genuen: Mira Sidawi. Hark ireki du goizeko saioa, oso modu gogor eta hunkigarria», azaldu du Casagrandek. Haren film bat eta Mary Jirmanus Saba zinemagile libanoarraren beste lan bat ikusi dituzte parte hartzaileek goizean.

Sidawiren testigantza

Sidawik pantailaren beste aldetik eman die bere testigantza topaketan bildutakoei, online. «Bere bizipenak kontatu ditu, oso gogorak; gaur egungo egoera azaldu du, baina baita iragane koa ere, nola bere aitak oinutsik ihes egin behar izan zuen... Eta gero, hitz egiten aritu gara prentsaren bidez iristen zaizkigun gerra irudiez, haiekin egin beharko genukeenaz, eta, andre zinemagile gisa, horietara hurbiltzeko moduez», azaldu du Luciana De Mellok. Harentzat, bereziki garrantzitsua da auzi horietaz mintzatea. «Feminismoek eta emakumeen mugimenduek



ZINEMA. Mira Sidawi zinemagile palestinarra pantailan, topaketetan. MARISOL RAMIREZ / FOKU

gai hauek agendan jartzen hasi behar dute, batez ere gaurko munduan, ze gaur Palestina da, eta bihar ere zoritxarrez hala izango da, baina mundua gerran dago, eta gutxiengoen gatazka areagotuz joango dira».

Harentzat, beraz, emakumea, gerra, zaintza eta artea gurutzatzen dituen meridianoa dago gakoak. «Hain zuzen, suntsiketaren erdian arteak duen lekua hitz egin dugu batez ere; nola, tarteka, gorputzetik sentitzen dugun ea zein den film bat egitearen zentzua, zer ekarpen egin dezakegun guk telebistan egunero erakusten diguten genozidio bat egiten ari diren bitartean. Eta genozidio horien protagonistek erantzuten digute baietz, edertasunaz hitz egiten segitzeko gai izan behar dugula, eta egun, gerra bat bizi duen emakume barentzat, kasik iraultzailea dela ezkutuan dagoen edozein alaitasun tokitxo defendatzea». De Mellorek bat etorri da Casagrande ere: «Badu zentzua elkarteak, elkar ezagutzea, elkarri entzuteak eta elkarri kontatzea. Ederra ez ezik, beharrezkoa ere bada,



«Suntsiketaren erdian arteak duen lekua hitz egin dugu; zer zentzu duen film bat sortzea genozidio bat egiten ari diren bitartean»

LUCIANA DE MELLO

Idazlea, kazetaria eta gidoigilea

«Botereak bananduta nahi gaitu; beraz, ederra ez ezik, beharrezkoa ere bada elkarteak, elkarri entzutea eta kontatzea»

ORSOLA CASAGRANDE

Idazlea, kazetaria eta gidoigilea

botereak gu zatitzea, banantzea nahi baitu». «Bai, eta gatazka bestearena dela sentiaraztea, ez gerra. Gainera, ez bakarrik gerrez ari garenean, patriarkatuak horixe bera sortzen baitu emakume artisten artean: lehia», gehitu du De Mellok. «Horri ere erantzuten diogu sareak sortuz, elkartuz eta ekinez. Baita artearen eta filmen bidez ere», borobildu du Casagrandek.

Arratsean, zaintzak eta desgaitasunaz aritu dira; zehazki, «nola zeharkatzen duten zaintzek zinemagileen lana eta ekoizpen artistikoa». Eta iluntzean eginiko agerraldian, bilkurako kideek adierazi dute bat egiten dutela Palestinan su etena ezartzeko eskaerarekin eta Gernika-Lumon (Bizkaia) gaurko deitutako mobilizazioekin. Halaber, nahiz eta hiru urterako proiektu gisa sortu zen, kideek jakinarazi dute lanean segitzeko gogotsu daudela. Hala, filmak, topaketak, liburua eta beste bilduko dituen programa ibiltari bat egiteko asmoa agertu dute. Euskal Herrian hasiko dute ibilbide hori; bideak esango zein meridianotatik segitu. ●

nartzan hasi zen zer-nolako ekarpena egin ahal zuen zorigalztoko bidaia horietako protagonista euren zinemaren bidez analitzeko euren bizipenak eta traumak, haien ahotsa ordezkatu gabe.

The Post (Film) Collective agertu zen horrela, eta Siria zein Buryatisko kideek ere parte hartu zuten eztabaldan, euren kasuan telematikoki, biak ala biak errefuxiatuak baitira, oso bestelako ihilbideak izanik ere. Siria, bitarteko demes, 12 urteko gerran itota dago. Buryatia, aldia, Errusiar Federazioko errepublika da, Siberian, eta bertako herritarrek salatu zuten, errusiarrek kolonizatua dago: «Ezin da egon hain herrialde handirik kolonizaziorik gabe, eta jadanik Buryatisko jatorriko etnia gutxiengoa da».

The Post (Film) Collective, bide batez, deskribatu zuen nola egiten duen lan zinema jaiakiek: «Ez gaude jaiakiek kolorea emateko edo ezer zuzitzeko. Gure helburua da errefuxiatuen traumak eta minak erakustea, eta horregatik, oso klausula zurrunka sinarazten dikiegu antolatzaileei».

Zaintza indusian

Arratsaldeko eztabaldaren hitzaurria irudienean egin zen eguerdian, non Mary Jirmanus Sabaren "A labor theory of artistic value" film laburra ikusteko aukera eman zuten. Pelikula abiapuntua izan zen bigarren saiorako eta, Altbos Olasok aitortu zuen moduan, Euskal Herrian egondako greba feministaren ondoren, irrikan zegoen zaintzari buruzkoak eztruteko.

Dena den, sentimendu horiek berehala egin zuen topo errealitatearen gordintasunarekin, Mary Jirmanus Sabaren senarra palestinarra baita, eta etxean egoera nola bizitzen

ari zen salatu baitzuen, bere bikotexaren lagunak eta senideak hiltzen ari ziren une horietan. Esperientzia horiek giroa hartu ote, nahikotxo berotu zuten, eta beste zinemagileek euren elkartzasuna adierazita, sortutako loturak zinema eta zaintzaren harremanean saskontzeko parada eskaini zuen.

Isaia artistikoa

Hain zuzen, Mary Jirmanus Sabaren film laburraren muina probokatzailer bezain argia da, eta eztabaida fokuratzeko du zaintzen eta amatasunaren zama. Emakume batek bere seme-alabaren ardurak hartu behar badu, inoliz ez du izango denborarik bere gaitasun artistikoa garatzeko. Hori historian zehar gertatu bada, jenio artistikoa-ren mitoa -gizonezkoa eta zuria- kolonizazioaren emaitza gisa agertzen da. Ingalaterrako industrializazioa ezin bazen gertatu Kingston eta bestelako

Sevinaz Evdike Rojavatik konektatu zen, eta errealitatea eraldatzeko zinemak duen garrantzia goraipatu zuen; are gehiago Turkiak etengabe zigortzen duen lurraldean

Mary Jirmanus Sabaren «A labor theory of artistic value» film laburra aukera ederra eskaini zuen zaintzaren inguruko gogoeta kolektiboa egin eta plazaratzeko

kolonietan egindako arpillatze barik, gizonexkoen artelanak ezingo lirateke existitu amek edo bikoteek egindako zaintz lanik gabe.

Adierazpenak -umorez egindakoak, gainera- bere zinemagile kideen miresmena piztu zuen eta bakoitzak bere bizipenak azaleratu zituen. Eaterako, Ahi Ozturk kurduak oroitu zuen nola bere ekizleak behin behartu zuen nazioarteko zinema jaialdi batera joatera, seme-alabok gaitzoriak zeuden bitartean. «Irru-

Erretina berresola eta Itxar Itxar, Durangoko topaketaren aro batean. AHO ARRAZOLA



dun sentimendua eragin zidan hori egin behar izateak», onartu zuen.

Claudia Tosi italiarrak antzeko eskarmentua zuen: «Nik nire ama zaindu behar izan nuen hainbat urtez. Ez zuen gaixotasun larririk, baina ezin nuen bakarrik utzi. Bitartean, nire lagun guztiak leku batetik bestera joaten ziren eta ez zuten ulertzen nik ez egitea. Eta gehiago esango dut. Seme-alabak zaintzeko bidaletzari eta bizitzari uko egiten dihozunean, jendeak ulertzen du, gutxi gorabehera, baina gizaki nagusi bat zaintzeko egiten duzunean, inork ez du ulertzen!» aitortu zuen, barseak eraginda.

Tosiak zaintzen defentsa sustatu egin zuen: «Estatuaren laortzen zara beste leku batean egon nahi duzula, baina onartzen duzunean, nolabeteko dimentsioa ematen dio zure bizitzari».

Zinemagile desgaituak ere?

Durangora bertaratzeko baimena lortu ez bazuen ere, Lia Calan zuzendari eta ekintzaile kurduak ere bere alia jarri zuen The Purple Meridians topaketan. Diyarbakirreko sorkizaleak 2015ean galdu zituen hankak. Zehazki, HDP koalizio kurdu ezkeriarren ekitaldi batean Estatu Islamikoak lehengailua jarri zuen, eta erasoan jasandako zauriek bizi erabat aldatu diote.

Bere iritziz, munduak ikuspegia aldatu behar du: «Pertsona desgaituak zerbitz ez bage-nu bezala ikusten gaituzte, baina guk eskubide berak ditugu. Uste dut mugimendu feministak berak ere ez duela gai hau nahikoa lantzen». Zailtasunak zailtasun, Calanek mezu bidali zuen, grabaketa baten erdian zegoelako.



Durango es un hervidero de creación literaria, musical y cinematográfica. Mujeres cineastas de diferentes países celebran un encuentro con el objetivo de crear sinergias, “meridianos morados”, para avanzar en la igualdad de género

Un reportaje de Maite Redondo

Cine con ojos de mujer

PURPLE Meridians (meridianos morados) son coordenadas geográficas y también el nombre de un proyecto conjunto creado en 2021 del que forman parte cineastas de diferentes países que tienen como objetivo romper las fronteras a las que se han enfrentado y aportar propuestas para avanzar. La asociación Suargi ha organizado, en el marco de la Azoka de Durango, el tercer encuentro anual de esta iniciativa, que este año ha abordado temas como la guerra, la discapacidad y los cuidados.

“La idea es ir creando sinergias y vínculos con diferentes países sobre el papel de la mujer en la cultura y sobre cómo se crean las relaciones con la vida y con el entorno. Uno de los temas principales es ahondar en las dificultades que tenemos las mujeres en la industria cinematográfica. Obviamente, en Italia y en España durante estos años de debate nos hemos encontrado con unos perfiles parecidos, pero en Kurdistán, por ejemplo, la discriminación es tremenda”, explica una de las ponentes, Lara Vilanova, una reconocida directora de Fotografía y Colorista. Entre sus últimos trabajos, están *Cuerdas*, de Estibaliz Urresola, o *Irrits*, de Maider Oleaga.

DEL KURDISTÁN A LA AZOKA Por eso resulta tan importante la presencia de cineastas kurdas como, por ejemplo, Lisa Çalan, una reputada directora que sufrió un ataque terrorista del Estado Islámico en 2015 y perdió sus piernas. “Sus relatos y sus historias se convierten en una fuente de inspiración”, asegura esta camarógrafa. En los encuentros, también ha participado la directora kurda Sevinaz Evdike,

fundadora de la Comuna de Cine de Rojava, que busca filmar y contar historias que años atrás estaban prohibidas y formar a una nueva generación de cineastas que contribuyan a la creación de una nueva sociedad. “Estas mujeres son un ejemplo de valentía por defender las comunidades culturales en espacios donde la luchar constantemente tiene que luchar por sus derechos”, opina Lara. También han compartido sus experiencias Ahu Öztürk, otra directora kurda que vive ahora en Estambul, la actriz vasca Itziar Ituño, la cineasta durangarra Ainhoa Olaso, las italianas Claudia Tosi y Orsola Casagrande y la argentina Luciana de Mello. “De alguna manera, se crea una red de apoyo internacional para debatir y compartir, no encontrando respuestas, porque muchas veces no se encuentran, pero sí propues-

tas para poder construir pilares para futuros proyectos”.

La directora de fotografía ha sido testigo también de las dificultades que supone rodar en países conflictivos y en guerra. En 2021 se estrenó el documental *El retorno, la vida después del ISIS*, que rodó junto a la directora Alba Sotorra y que narra la historia de un grupo de mujeres occidentales que dedicaron su juventud al ISIS, pero que querían tener la oportunidad de reconstruir sus vidas en casa. “Contamos con la ayuda de Sevinaz Evdike porque cuando estás en otro país queriendo visibilizar una problemática, necesitas un puente para acercarte a su cultura. Eso nos ayudó a que pudiéramos entrar dentro de un espacio donde mujeres viudas residen en tiendas de campaña. No pueden salir de ahí y tampoco pueden volver a sus países porque no las reclaman, no las quieren porque han formado parte del Estado islámico”.

Obviamente, la situación de las profesionales de este sector en países como España, Italia o Argentina es muy distinta, pero todavía queda mucho para conseguir la igualdad. “La unión de las profesionales del sector está dando paso a que cada vez se nos tenga más en cuenta, pero todavía queda camino por recorrer”, indica Lara Vilanova. Una muestra de ello son las producciones presentadas a los Goya 2022, donde “un 25% de las películas a mejor ficción han estado dirigidas por mujeres y dos de cinco consiguieron la nominación”. Además, según los departamentos la desigualdad se incrementa. En fotografía “solo 6 películas de las 68 presentadas este año estaban fotografiadas por mujeres. Aún hay una falta de confianza en las técnicas ya que

no se ha cultivado la mirada femenina en la cultura”, dice Vilanova.

CUIDADOS Entre las ponentes, ha estado la durangarra Ainhoa Olaso, que ha abordado la necesidad de tratar el tema de los cuidados en el ámbito del cine. Olaso, que es también militante del movimiento feminista de Euskal Herria, considera que el mundo del audiovisual puede ayudar en este campo de muchas maneras. “Todo lo que está culturalmente construido también se puede deconstruir o construirse de otra manera. El cine también es una herramienta para poder hacerlo,

no se ha cultivado la mirada femenina en la cultura”, dice Vilanova.

no se ha cultivado la mirada femenina en la cultura”, dice Vilanova.

“Nuestra unión ayuda a que se nos tenga más en cuenta, pero todavía queda mucho camino”

LARA VILANOVA
Directora de fotografía

“El cine puede ser una herramienta que puede ayudar para crear imaginarios nuevos”

AINHOA OLASSO
Cineasta

para crear imaginarios nuevos, para determinar dónde queremos ir, qué nos gustaría vivir y qué vidas nos gustaría tener. El sector audiovisual es una buena opción para crear esos mundos, vidas que merezcan ser vividas. Pero para poder construirlos hay que imaginarlos y es ahí donde podemos entrar las cineastas”.



Entre las participantes estuvieron la actriz Itziar Ituño, la cineasta Ainhoa Olaso o la directora de fotografía Lara Vilanova. Foto: Oskar González

This year's participants

Mira Sidawi (Palestinian filmmaker)

Ahu Ozturk (Kurdish filmmaker from Turkey)

Lisa Calan (Kurdish filmmaker from Turkey)

Claudia Tosi (Italian filmmaker)

Lara Vilanova (Catalan filmmaker)

Itziar Ituño (Basque actress)

Estibaliz Urresola (Basque filmmaker)

Ainhoa Olaso (Basque filmmaker)

Kristina Berasain (Basque filmmaker and journalist)

Luciana de Mello (Argentinian script writer, journalist and author living in Belfast)

Elli, Mirra and S. (The Post Collective)

Mary Jirmanus Saba (Lebanese filmmaker)

From the TPM coordination: Orsola Casagrande, Rosa Barotsi, Simona Marchesi

Organizers and collaborators

Streamthings

Rosa Kadın Derneği

Observatori OVNI



SUARGI
elkartea

[STREEN!]



A55OCIACIO
CATALANA
PER LA PAU



Finanziato
dall'Unione europea
NextGenerationEU



Ministero
dell'Università
e della Ricerca





MERIDIANO

MOREAK